

Karla Zambrano González¹

La Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona

I. Introducció

L'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona, entrant en vigor el 3 de setembre de 1981, després de la seua ratificació per 20 països. En l'actualitat, són 189 els Estats Part en aquesta Convenció.

Entre els tractats internacionals de drets humans la Convenció ocupa un important lloc per incorporar la meitat femenina de la humanitat a l'esfera dels drets humans en les seues diferents manifestacions.

II. Aspectes generals de la Convenció

L'esperit de la Convenció està inspirat en els objectius de les Nacions Unides: reafirmar la fe en els drets humans fonamentals, en la dignitat i el valor de la persona humana i en la igualtat de drets d'homes i dones. En aquest sentit, ja des del

¹ Investigadora postdoctoral i Professora de Dret Internacional Públic i del Medi Ambient. Universitat de València (Espanya). Research Member of the Jean Monnet Module, Project: ENVEU. Cofinançat per la Unió Europea. Les opinions i punts de vista expressats només comprometen al seu(s) autor(és) i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o els de l'Agència Executiva Europea d'Educació i Cultura (EACEA). Ni la Unió Europea ni la EACEA poden ser considerats responsables d'ells.

preàmbul, la Convenció reconeix expressament l'existència de «importants discriminacions» de les quals són objecte les dones. Aquestes discriminacions suposen una violació dels principis d'igualtat de drets i del respecte de la dignitat humana que «dificulta la participació de la dona, en les mateixes condicions que l'home», en totes les esferes de la vida (política, social, econòmica i cultural). A més, la Convenció assenyala que aquestes desigualtats es veuen exacerbades en les situacions de pobresa, motiu pel qual es justifica la seua efectivitat.

A aquest efecte, la Convenció realitza una minuciosa descripció sobre el terme «discriminació». Així, indica que l'expressió «discriminació contra la dona» denotarà tota distinció, exclusió o restricció basada en el sexe que tinga per objecte o resultat menyscabar o anul·lar el reconeixement, gaudi o exercici per la dona, independentment del seu estat civil, sobre la base de la igualtat de l'home i la dona, dels drets humans i les llibertats fonamentals en les esferes política, econòmica, social, cultural i civil o en qualsevol altra esfera».

III. Compromisos de les Parts

Com a compromisos de les Parts, assenyala l'article 2 que:

«Els Estats Part condemnen la discriminació contra la dona en totes les seues formes i convenen a seguir una política encaminada a l'assumpció dels següents compromisos:

a) Consagrar en les seues constitucions nacionals i en qualsevol altra legislació apropiada el principi de la igualtat de l'home i de la dona i assegurar per llei o altres mitjans apropiats la realització pràctica d'aqueix principi;

b) Adoptar mesures adequades, legislatives i d'un altre caràcter, amb les sancions corresponents, que prohibisquen tota discriminació contra la dona;

c) Establir la protecció jurídica dels drets de la dona sobre una base d'igualtat amb els de l'home i garantir, per conducte dels tribunals nacionals competents i d'altres institucions públiques, la protecció efectiva de la dona contra tot acte de discriminació;

d) Abstindre's d'incórrer en tot acte o pràctica de discriminació contra la dona i vetlar perquè les autoritats i institucions públiques actuen de conformitat amb aquesta obligació;

e) Prendre totes les mesures apropiades per a eliminar la discriminació contra la dona practicada per qualssevol persones, organitzacions o empreses;

f) Adoptar totes les mesures adequades, fins i tot de caràcter legislatiu, per a modificar o derogar lleis, reglaments, usos i pràctiques que constituïsquen discriminació contra la dona;

g) Derogar totes les disposicions penals nacionals que constituïsquen discriminació contra la dona».

Cal assenyalar, a més, que l'article 6 estableix una prohibició expressa del tràfic de dones i l'explotació sexual.

IV. Altres obligacions de les Parts

De conformitat amb l'article 7 de la Convenció:

«Els Estats Part garantiran a les dones el dret de sufragi actiu i passiu, així com la participació en organitzacions i associacions no governamentals».

A més, segons l'art. 8 les Parts prendran totes les mesures apropiades per a garantir a la dona l'oportunitat de representar al seu govern en el pla internacional i de participar en la labor de les OI.

D'altra banda, la Convenció expressament reconeix, en el seu article 9 el dret de la dona a mantindre la seua nacionalitat, independentment del seu estat civil, tenint en compte els conflictes sorgits en la matèria i de la influència de la

Convenció sobre la Nacionalitat de la Dona Casada, de 29 de gener de 1957.

D'aquesta manera la Convenció sobre l'eliminació de la discriminació contra la dona, garanteix el dret de conservació de la nacionalitat de les dones per a evitar que aquesta depenga de la del seu espòs.

Així mateix, la Convenció reconeix la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació, a l'ocupació i a les activitats econòmica i socials, en els seus articles 10, 11 i 13.

V. El Comité de la CEDAW

Esment especial mereix el Comité per a l'eliminació de la discriminació contra la dona, tractant-se d'un òrgan d'experts, conformat per 23 membres independents, en l'actualitat, la funció principal de la qual és la supervisió de l'aplicació de la Convenció.

Aquests experts seran de «gran prestigi moral i competència en l'esfera abastada per la Convenció» i exerciran les seues funcions a títol personal. Així mateix, els membres del Comité seran triats per quatre anys. No obstant això, el mandat de nou dels membres elegits en la primera elecció expirarà al cap de dos anys; immediatament després de la primera elecció el President del

Comité designarà per sorteig els noms d'aqueixos nou membres.

El Comité es reunirà normalment tots els anys per un període que no excedisca de dues setmanes per a examinar els informes periòdics que li presenten les Parts sobre el compliment dels compromisos establits en la Convenció. A més, de conformitat amb el Protocol Facultatiu de la Convenció, el Comité té el deure de rebre comunicacions d'individus o grups d'individus que presenten denúncies de violacions dels drets protegits en el marc de la Convenció; així com la tasca d'iniciar consultes en situacions de violacions greus o sistemàtiques dels drets de la dona.

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Organització educativa,
científica i cultural
de Naciones Unidas

Càtedra UNESCO
d'Estudis sobre el Desenvolupament,
Universitat de València

Cofinanciado por
la Unión Europea

ENVEU
Jean Monnet Module

Project No. 101085459

Esta obra está protegida con una [Licencia Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)
Atribución-NonComercial-SinDerivar 4.0 Internacional.